

2019-04-24

PRESSMEDDELANDE: KÄRNVAPENUTREDNINGEN MISSAR MÅLET

Igår lämnade Svenska Läkare mot Kärnvapen in sitt yttrande till Utrikesdepartementet rörande enmansrapporten *Utredning av konsekvenserna av ett svenskt tillträde till konventionen om förbud mot kärnvapen*. Utredningen behandlar frågan om huruvida Sverige bör tillträda FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen (TPNW) och rekommenderar att Sverige inte tillträder. Läkare mot Kärnvapens yttrande riktar stark kritik mot utredarens analys.

- Utredningen missar helt syftet med TPNW som är att stärka normen mot kärnvapen och öka pressen på kärnvapenstaterna att inleda förhandlingar. Trots att utredningen är 200 sidor lång gör den inget försök att faktiskt förstå varför 122 stater röstat ja till konventionen. Utredningen blir oanvändbar för ett politiskt beslut, säger Clara Levin, tillförordnad generalsekreterare för Läkare mot Kärnvapen och ledamot i ICAN:s internationella styrgrupp.

Läkare mot Kärnvapen ifrågasätter bland annat utredningens syn på kärnvapen och att den humanitära rätten inte behandlas.

- Kärnvapnens hela syfte är att urskillningslöst attackera civila. Om ett kärnvapenkrig bryter ut kommer vi inte kunna ge den vård som skulle krävas. Men utredningen beskriver inte de humanitära följderna eller ens vad Genèvekonventionerna innebär. TPNW är grundad i humanitär rätt och utredningen fick i uppdrag att se till andra relevanta konventioner, så det är oförståeligt att de här frågorna inte får plats, säger Jan Larsson, ordförande för Läkare mot Kärnvapen.

Just nu talar forskare om en förvärrad situation kring kärnvapen. Experter inom amerikanska Bulletin of the Atomic Scientists varnade i början av året för att risken för en global kärnvapenkatastrof idag är lika stor som under det kalla kriget på 1950-talet.

- Trots att situationen kring kärnvapen har blivit mycket värre de senaste åren så skriver utredningen mer om den svenska industrins intressen än om risken för en global kärnvapenkatastrof. De ökade riskerna nämns knappt, säger Clara Levin.

Kärnvapenutredningen har varit en enmansutredning som fick uppdraget av regeringen den oktober 2017. Slutrapporten lämnades i januari i år. Svenska Läkare mot Kärnvapen menar att det finns frågetecken kring hur utredningen har genomförts.

- Utredningen borde ha varit öppen med att det har funnits en referensgrupp och med vilka som suttit i den. Men utredaren har inte ens velat besvara våra frågor om vilka som ingått i gruppen. Det har inte heller gått att få reda på vilka experter som har intervjuats. Det saknas också tillräckliga referenser eller belägg för flera av de slutsatser som dras, så sammantaget blir transparensen väldigt bristfällig. En statlig utredning måste hålla högre nivå, säger Clara Levin.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Läkare mot Kärnvapen deltog i samtliga förberedande konferenser och i huvudförhandlingarna för TPNW. Organisationen deltar även regelbundet vid nedrustningsförhandlingar i FN:s generalförsamling och inom icke-spridningsavtalet NPT.

- Vi är övertygade om att TPNW kan göra skillnad. Genom att säga nej till samarbeten med kärnvapen kan Sverige och andra likasinnade stater spela en viktig roll. Ju svårare det blir att upprusta och ha kärnvapen, desto mer ökar trycket på kärnvapenstaterna att sätta sig vid förhandlingsbordet. Det är den enda realistiska vägen framåt, säger Jan Larsson.

KONTAKT

Clara Levin, tf. generalsekreterare
076-017 38 69
Clara.levin@slmk.org

Jan Larsson, ordförande
072-566 87 25
Jan.larsson@slmk.org

FAKTA OM SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Svenska Läkare mot Kärnvapen (SLMK) representerar närmare 2500 läkare och medicinstudenter i Sverige. Vi är del av den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen (International Physicians for the Prevention of Nuclear War, IPPNW).

Läkare mot Kärnvapen sitter i den internationella styrgruppen för ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons). ICAN tilldelades 2017 Nobels fredspris, bland annat för sitt arbete för TPNW.

FAKTA OM TPNW

FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen (TPNW) antogs efter en omröstning vid FN:s högkvarter i New York den 7 juli 2017. 122 stater röstade för, däribland Sverige.

Kärnvapenländerna och de flesta länder under USA:s kärnvapenparaply valde att inte delta. Förhandlingarna skedde på uppdrag av FN:s generalförsamling och mot bakgrund av en förnyad diskussion om de humanitära och klimatmässiga konsekvenserna av kärnvapen.

TPNW förbjuder stater att utveckla, testa, producera, tillverka, överföra, inneha, lagra, använda eller hota att använda kärnvapen. Konventionen förbjuder också staterna att assistera, uppmuntra eller förmå någon att företa sig någon av dessa aktiviteter. Dessutom får staterna inte tillåta att kärnvapen stationeras eller uppställs på sitt territorium. Avtalet innehåller även det Internationella atomenergiorganets IAEA:s verifikationsverktyg, samma som icke-spridningsavtalet (NPT) använder.